

КРИТЕРИЈУМ ОЦЕЊИВАЊА УЧЕНИКА ОШ „КАРАЂОРЂЕ” ЗА ПРЕДМЕТ СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Ученици од 5. до 8. разреда оцењују се формативно и сумативно, оценом од недовољан (1) до одличан (5), током целе школске године. Оцењивање обухвата све три области унутар српског језика и књижевности, а то су: књижевност, језик (граматика, правопис, ортоепија) и језичка култура.

Оцењују се:

- писмени задаци;
- контролни задаци;
- домаћи задаци;
- говорне вежбе;
- правописне вежбе;
- рецитовање (изражајно казивање напамет научених стихова);
- рад на часу.

Документација која прати процес оцењивања је: е-дневник, педагошка свеска наставника, тестови, диктати, писмени и домаћи задаци.

Формативно оцењивање подразумева: праћење напредовања, ангажовања и мотивисаности ученика, активност на часовима (укључујући све три области српског језика и књижевности), дисциплину, редовно доношење прибора, израду домаћих задатака, поштовање наставника и ученика у одељењу. Води се у педагошкој свесци наставника, а из овог оцењивања проистиче оцена за рад на часу на крају сваког класификационог периода или на крају полугодишта и школске године.

Критеријум је следећи:

- Недовољан успех – ученик омета наставу, не поштује правила понашања на часу, не пише, нема прибор за рад, не ради домаће задатке и уопште није активан на часу;
- Довољан успех – ученик повремено прати наставу и поштује правила понашања, повремено доноси прибор за рад и повремено ради домаће задатке; спорадично учествује у раду на часу;
- Дobar успех – ученик прати наставу, настоји да поштује правила понашања на часу, доноси прибор и домаће задатке и активно учествује у раду на часу, али неконтинуирано;
- Врло добар успех – ученик поштује правила понашања на часу, труди се да редовно извршава своје обавезе, доноси прибор и домаће задатке, активан је и мотивисан за рад;
- Одличан успех – ученик увек поштује правила понашања на часу, редовно извршава своје школске обавезе, доноси школски прибор и домаће задатке; изузетно је активан и мотивисан и у континуитету показује заинтересованост и жељу за напредовањем и стицањем знања.

У **сумативно оцењивање** убрајају се: иницијални тестови, писмени задаци, контролни задаци из граматике и књижевности, полугодишњи и годишњи тестови, диктати, говорне вежбе,

домаћи задаци (састави/есеји) и рецитовање. Оцена добијена на иницијалним тестовима не улази у просек оцена, али користи наставнику за планирање даљег рада и праћења напредовања и постигнућа ученика.

Граматика – критеријум за оцењивање градива унутар ове области усаглашен је са образовним стандардима сва три нивоа постигнућа – основног, средњег и напредног нивоа:

- Одличан (5) – ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из фонетике, морфологије, синтаксе и лексике; показује веома висок степен ангажовања; зна и примењује граматичка правила у сложенијим примерима;
- Врло добар (4) – ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из фонетике, морфологије, синтаксе и лексике и примењује граматичка правила у сложенијим примерима уз малу помоћ наставника; показује висок степен ангажовања;
- Добар (3) – ученик самостално испуњава захтеве основног и делимично средњег нивоа из фонетике, морфологије, синтаксе и лексике; ангажован је повремено; препознаје и примењује граматичка правила у основним примерима;
- Довољан (2) – ученик минимално испуњава захтеве основног нивоа из фонетике, морфологије, синтаксе и лексике уз помоћ наставника; ангажован је веома ретко; препознаје граматичка правила у најједноставнијим примерима;
- Недовољан (1) – ученик не испуњава минималне захтеве основног нивоа постигнућа из фонетике, морфологије, синтаксе и лексике ни уз помоћ наставника; не зна да препозна граматичка правила у најједноставнијим примерима.

Књижевност - критеријум за оцењивање градива из књижевности усаглашен је са образовним стандардима сва три нивоа постигнућа – основног, средњег и напредног нивоа:

- Одличан (5) – ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из ове области (наводи називе књижевних дела и писце, разликује књижевне родове и врсте, одређује врсту стиха и строфе, проналази стилске фигуре у уметничким световима књижевних дела и различите облике приповедања; самостално анализира уметнички свет књижевног дела, аргументовано образлаже свој став о делу и повезује га са другим текстовима по тематици, структури и мотивима);
- Врло добар (4) – ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из књижевности, уз малу помоћ наставника (самостално анализира уметничке светове књижевних дела уз познавање основних одлика и функционалних појмова);
- Добар (3) – ученик самостално испуњава захтеве основног и делимично средњег нивоа из књижевности (познаје основне одлике књижевности и разликује типове уметничког стваралаштва (усмена и ауторска књижевност); познаје основне функционалне појмове ;
- Довољан (2) – ученик минимално испуњава захтеве основног нивоа ове области, уз помоћ наставника (повезује наслове књижевних дела и имена аутора, разликује књижевне родове и препознаје основне одлике књижевних текстова);
- Недовољан (1) – ученик не испуњава минималне захтеве основног нивоа постигнућа из књижевности ни уз помоћ наставника.

Скала бодовања (оцењивања)

Када су посредни контролни задаци из језика и књижевности, скала бодовања (оцењивања) је формирана на следећи начин:

од 86% до 100%	одличан (5)
од 66% до 85%	врло добар (4)
од 46% до 65%	добар (3)
од 31% до 45%	довољан (2)
испод 30%	недовољан (1)

Правописне вежбе се оцењује бројчано, једном или два пута у току полугодишта, и то на следећи начин:

- Одличан (5) – ученик зна сва слова ћирилице, зна и доследно примењује правописну норму у свим случајевима;
- Врло добар (4) – ученик зна сва слова ћирилице, зна правописну норму и примењује је у свим случајевима, уз поједине правописне грешке;
- Добар (3) – ученик зна сва слова ћирилице, познаје правописну норму и примењује је у већини основних правописних правила;
- Довољан (2) – ученик пише већину слова ћирилице, делимично примењује правописну норму у најосновнијим и једноставнијим примерима;
- Недовољан (1) – ученик не пише тачно сва слова ћирилице, не зна да примени правописну норму у најосновнијим примерима.

Правописне грешке	0–3	4–6	7–9	10	преко 10
Оцена	одличан (5)	врло добар (4)	добар (3)	довољан (2)	недовољан (1)

Критеријум за оцењивање **писмених и домаћих задатака** (састава/есеја) обухвата неколико делова: композицију, садржај, стил, граматику, правопис и естетски изглед написаног.

- Одличан (5) – ученик је тачно одговорио на захтеве дате теме, испоштовао је захтеве композиције посредством кључних композиционих чинилаца (увод, разрада и закључак); извесна је поступност у излагању, а реченице су концизне, стилски уобличене, речите, без граматичких и правописних грешака; писање је прожето ефектним описима, снажним емоцијама и обогаћено стилским изражајним средствима; рукопис ученика је леп, а рад уредан.
- Врло добар (4) – ученик је тачно одговорио на захтеве дате теме, испоштовао је захтеве композиције; реченице су јасне, али су извесне и мање граматичке и правописне грешке; стил писања је лишен подробних описа и емоција.
- Добар (3) – ученик је тачно одговорио на захтеве дате теме; поједини композициони сегменти нису у целости испоштовани (изостаје мотивска и значењска повезаност међу мислима, а недостају и поједини композициони чиниоци – увод или закључак; поједине реченице нису

јасне, а правописне и граматичке грешке су присутне; извесно је одсуство описа и емоција; рад је понегде нечитак и неуредан;

- Довољан (2) – ученик је делимично одговорио на захтеве теме; увод, разрада и закључак нису уједначени; реченице су нејасне, мотивски и значењски неповезане; стил писања је умногоме лишен подробних описа и снажних емоција, а начињене су и велике граматичке и правописне грешке; рад је веома нечитак и неуредан;
- Недовољан (1) – ученик није ништа написао или ученик није одговорио на захтеве дате теме; нису испоштовани композициони захтеви; рад се не може прочитати; реченице су потпуно неповезане и нејасне, а граматичких, правописних и стилских грешака има превише.

Оцењивање говорних вежби:

- Одличан (5) – ученик се изражава у складу са нормом српског књижевног језика; тачно казује текст поштујући правила композиције; аргументовано износи своје ставове, описе и емоције у складу са датом темом; јасно формулише своје мишљење и има изграђену културу говора;
- Врло добар (4) – ученик успешно одговара на постављене захтеве, уз мања одступања;
- Добар (3) – ученик делимично одговара на постављене захтеве;
- Довољан (2) – ученик одговара на постављене захтеве само уз помоћ наставника и на врло једноставним примерима;
- Недовољан (1) – ученик није научио текст и није се припремио за усмено казивање.

Рецитовање ученика:

- Одличан (5) – ученик изражајно, тачно и јасно казује текст уз одговарајућу дикцију; правилно изговара све гласове;
- Врло добар (4) – ученик изражајно, тачно и јасно рецитије текст уз делимично одговарајућу дикцију; правилно изговара све гласове;
- Добар (3) – ученик тачно рецитије текст, али без одговарајуће дикције и без изражајности;
- Довољан (2) – ученик рецитије текст без дикције и изражајности; казивање је прожето честим грешкама;
- Недовољан (1) – ученик није научио задати текст.

Наставник може наградити ученика оценом одличан (5) и за израду различитих паноа и презентација; за учешћа на такмичењима, смотрема, конкурсима, као и за учешће у појединим секцијама и активностима унутар школе.

За ученике који раде по прилагођеном или измењеном програму у оквиру **ИОП-а**, примењују се другачији критеријум оцењивања. Он није исти за све ученике, већ зависи од потреба и постигнућа ученика који раде према поменутом програму, а прилагођавају се индивидуализованом раду сваког ученика понаособ.

На крају првог и другог полугодишта закључна оцена из српског језика и књижевности је бројчана. Она се утврђује на основу свих описних и бројчаних оцена у току једне школске

године. Оцена се закључује у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Актив наставника српског језика и књижевности:

Анђелка Ногуловић

Весна Недић

Гордана Менићанин Бален

Бојана Тешић